

Metody a formy realizace veřejné správy. Rozhodovací procesy ve veřejné správě.

Správní řád jako základ právní úpravy procesních forem veřejné správy.

JUDr. Veronika Kudrová

BEP302Zk Veřejná správa v ČR a v Evropě

16. 10. 2012

Obsah

- **Veřejná správa jako činnost**, vrchnostenské a nevrchnostenské formy činnosti veřejné správy. Ústavní a zákonné základy činnosti veřejné správy v České republice.
- **Individuální správní akty**, jejich charakteristika, členění, náležitosti, vady a vlastnosti .
- **Normativní správní akty**, jejich charakteristika a členění. Právní předpisy jednotek územní samosprávy.
- **Smíšené správní akty** (opatření obecné povahy) a další (jiné) úkony (postupy) veřejné správy.
- **Veřejnoprávní smlouvy**, jejich charakteristika a členění.
- **Faktické úkony**, jejich charakteristika a členění.

Základní charakteristika správního řádu. Rozsah a

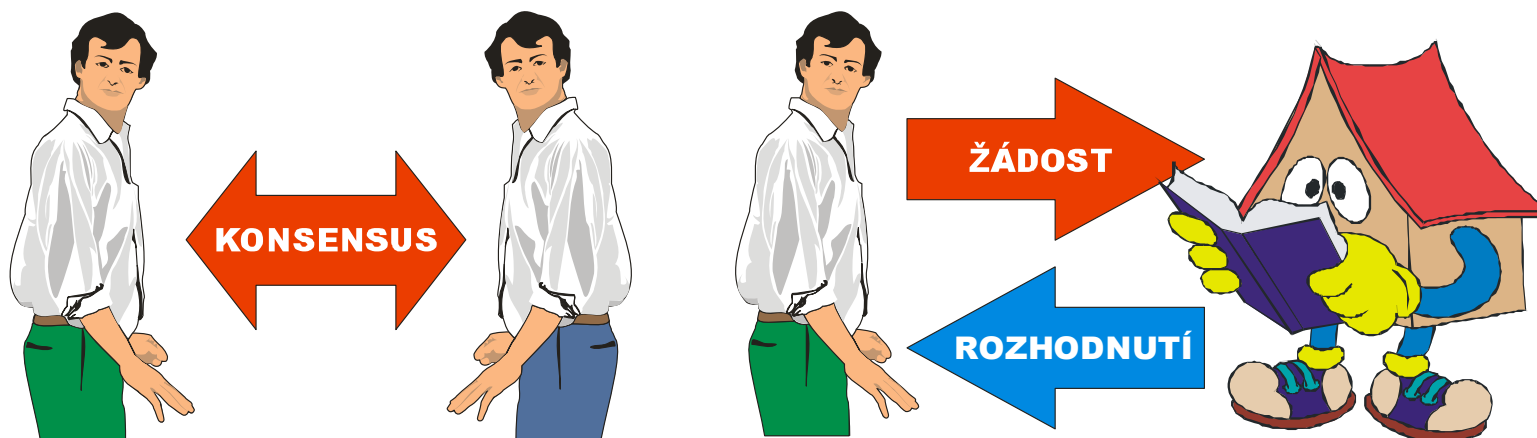
Veřejná správa jako činnost

- Od minimálního státu po sociální stát
- Společenská shoda o zajišťovaných službách?

- = funkční (materiální) pojetí VS
- Vrchnostenská x nevvrchnostenská správa

Veřejnoprávní vztah*

* Autorem animace Dan Dvořáček

Ústavní a zákonné základy

- **Čl. 2 Ústavy ČR**

(3) Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.

(4) Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

- **Čl. 2 Listiny**

(2) Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanoveným zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.

(3) Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

- **Čl. 36 Listiny**

(1) Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.

(3) Každý má právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, m. jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.

Metody a formy realizace

- Metoda = postup, jak dosáhnout sledovaného cíle
  - I. obecné (přesvědčování, donucování, řízení a regulace)
  - II. konkrétní (administrativní, ekonomické, organizační)
- Forma = vnější vyjádření činnosti VS
  - I. neprávní (organizační – operativně-organizační činnosti, materiálně-technické operace)
  - II. právní

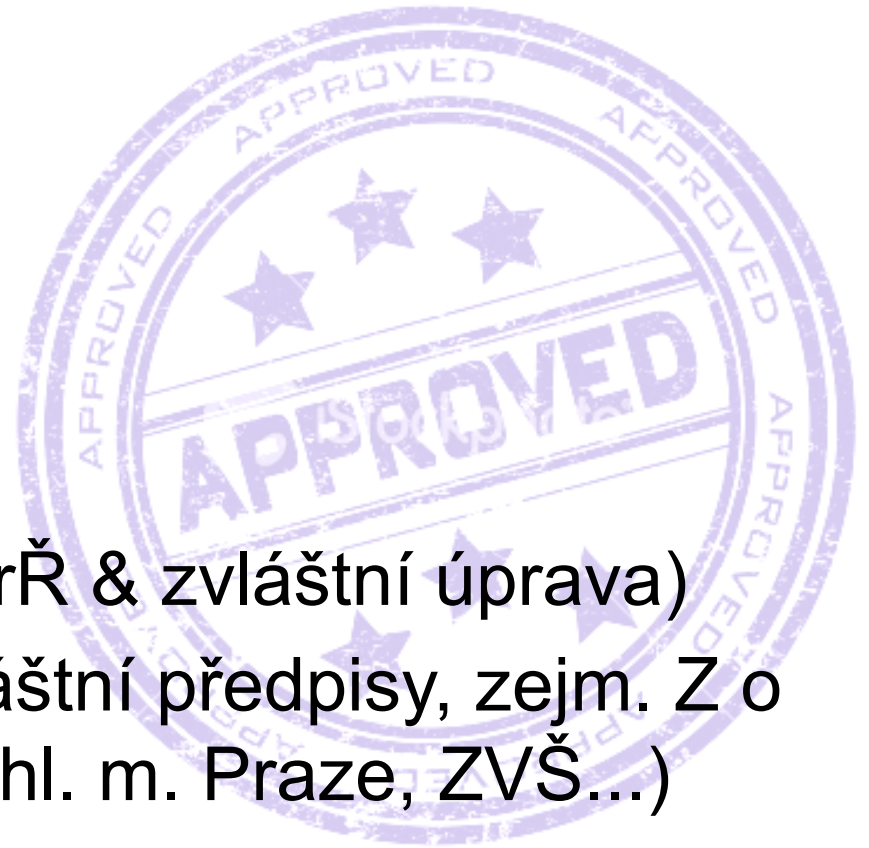
Právní formy realizace

- Správní akty
- Veřejnoprávní smlouvy
- Faktické úkony s přímými právními důsledky

Správní akty

- Správní akty
  - Interní x externí
  - Individuální (SprŘ & zvláštní úprava)
  - Normativní (zvláštní předpisy, zejm. Z o obcích, krajích, hl. m. Praze, ZVŠ...)
  - Smíšené (SprŘ & zvláštní úprava)

Náležitosti správních aktů

- Kompetenční
  - Právní moc, působnost, příslušnost
- Procedurální
  - Postup
- Formální
  - Příslušná forma + „nezbytné formality“
- Materiální (obsahové)
  - Výroková část, odůvodnění, poučení u IPA
  - (Soulad s vyšším P předpisem u NPA)

Vady IPA

- **I. Nízké intenzity** - chyby či jiné nesprávnosti v písemném projevu (lze opravit bez návrhu)
- **II. Vysoké intenzity (nejběžnější)** - nezákonnost, nesprávnost, formální vadnost (tzv. naříkatelné akty, lze je napadnout opravnými prostředky; platí pro ně *presumpce správnosti*)
- **Nicotné akty (nulitní)** - chyby takového rozsahu, že se na ně hledí, jakoby ani nevznikly (např. nedostatek kompetence, nesrozumitelnost, vnitřní rozpornost)

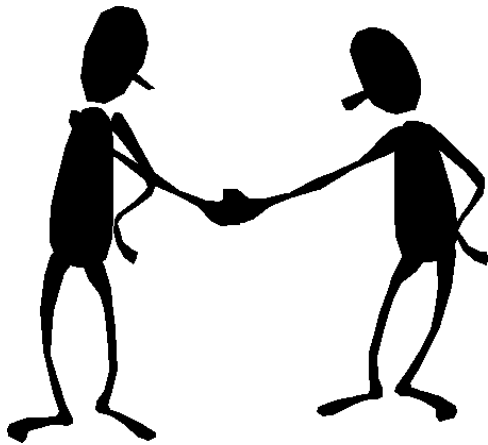
Vady NPA

- Neústavnost
  - Nezákonnosť
- > monopol na rušení (vnějších) NPA má ÚS

Veřejnoprávní smlouvy

- **Veřejnoprávní smlouva** = dvoustranný nebo vícestranný PÚ, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva.

- Koordinační
- Subordinační
- Mezi účastníky

Správní řád

- = **obecný předpis** pro postupy ve veřejné správě (subsidiární působnost)
- *Upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy*
- *Použije se, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.*
- *Nepoužije se pro občanskoprávní, obchodněprávní a pracovněprávní úkony prováděné správními orgány a na vztahy mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti.*
- **+ přesah - § 177 odst. 1 & § 180**

Správní řád

- Část I – rozsah působnosti & **zásady**
- Část II a III – **správní řízení**
  - Rozhodnutí
  - Opravné prostředky
  - Exekuce
- Část IV – tzv. jiné úkony (vyjádření, osvědčení...)
- Část V – **veřejnoprávní smlouvy**
- Část VI – **opatření obecné povahy**
- Část VII – Spol., přechodná a závěrečná ust.

Logika správního řízení

- Přípravná fáze
- Rozhodnutí (ex offio / na návrh)
- Řádné opravné prostředky
- (Exekuce)
- Soudní přezkum
  - Rozhodnutí
  - Nečinnosti
  - Jiného zásahu

Literatura k prostudování

- PRŮCHA, P. *Správní právo : obecná část. 7.* doplněné a aktualizované vydání. Brno : Masarykova univerzita a Doplněk, 2007. 418 s.
  - s. 48 – 67
  - s. 251 – 315
- STAŠA, J. *Úvod do českého správního práva.* Praha : Policejní akademie České republiky, 1996. 184 s.
  - s. 11 - 18
  - s. 71 – 98
- SKULOVÁ, S. a kol. *Správní právo procesní.* Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 428 s.
  - s. 31 – 43
  - s. 227 – 233

Děkuji za pozornost

Příští přednáška

Organizace veřejné správy, vztah ústřední, regionální a místní správy. Organizace veřejné správy v České republice.

JUDr. Stanislav Sedláček, Ph.D.